ТАЛЪГЪМЪ

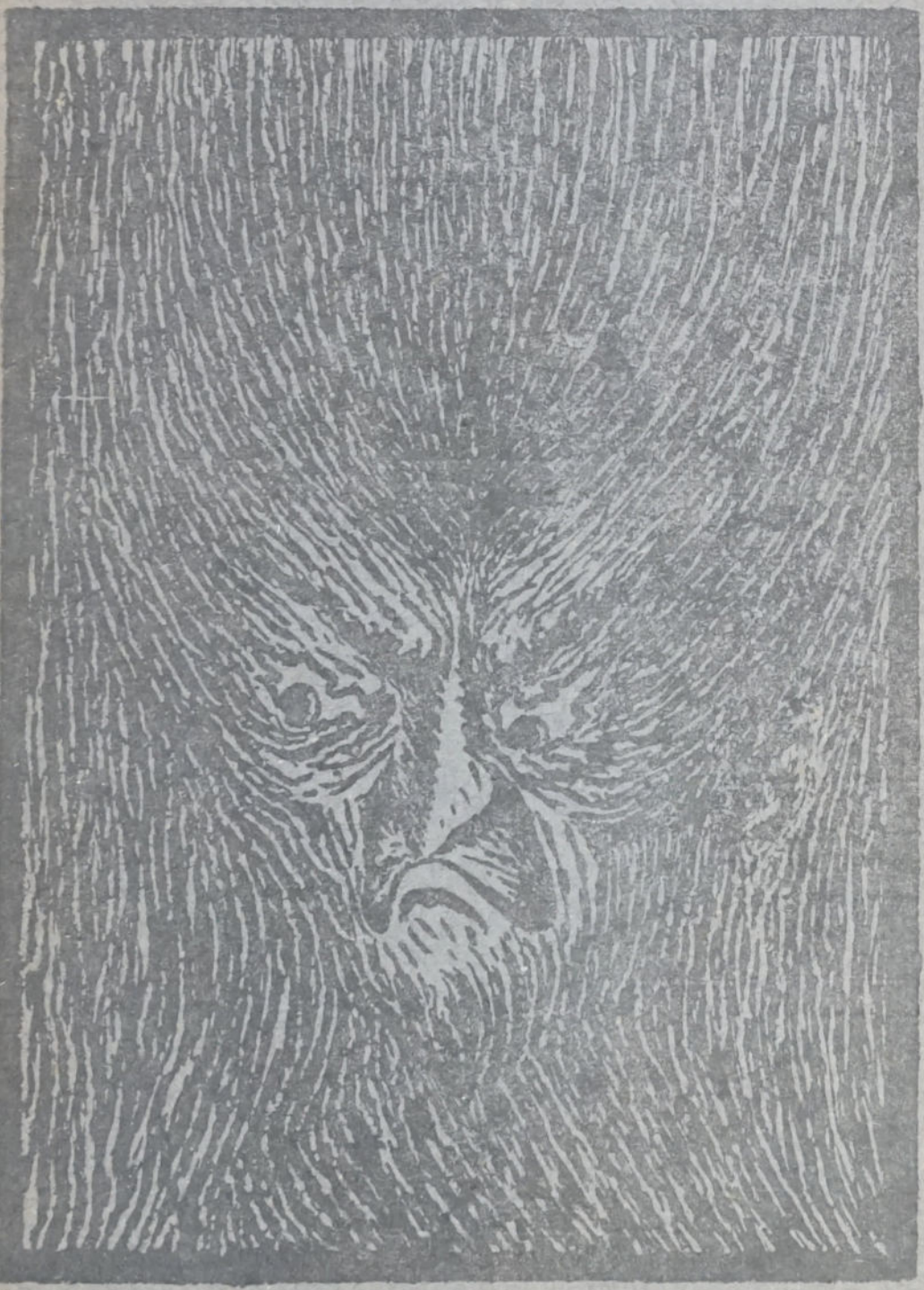

— ПРИКАЗКИ ВЪ СТИХОВЕ —

На Снѣжинка—Лилия
— моето дѣте
Татко ѝ

ОРИОНЪ

ТАЛЪСЪМЪ

ПРИКАЗКА ВЪ СТИХОВЕ

УЛИЦАТА Е ИЗТОЧНИКЪ НА
ВСИЧКИ ЗЛИНИ ВЪ СВѢТА
ВЗЕМЕТЕ ДѢЦАТА СИ ОТЪ
ТАМЪ!

Копнѣещъ за простори,
въвъ алени зари, —
дѣ разумътъ говори,
сърцето дѣ царú,
азъ тръгнахъ, вдъхновенъ,
отъ истокъ златъ — плѣненъ.

*

Въвъ селце по балканъ,
китенъ, възвисенъ, —
гостувахъ, въ поть облянъ,
отъ задухътъ сломенъ.

Бѣ прѣзъ юлскúи дни, —
горѣщи, тягостни. —

Вѣхнеше тревата.
Тегнеха цвѣтята.
Въвъ умора, птички,
сподавено църтѣха,
подъ сѣнки — въвъ джбрава,
разпѣрили крилцата. —

Благата бѣ нерадость! —
Слънцето, съ позлата
прошарило нивята, —
да жънатъ, вси, пшеница,
се стекли отъ зорница,
мало и голямо,
ни едно остало!

Зеръ — врѣмето не чака! —
изпуснали зората,
лишава отъ благата.

*

Настана привечерь
и всички се прибраха, —
въ колони, съ буйни пѣсни,
въвъ свойтѣ хижи . . . тѣсни.

*

Съсъ сили неуморни,
моми и ергени, —
въ настжпилата нощь, —
се сбраха на седѣнки.

И бликна, буйна мощь! —
Момитѣ, съсъ хурки
запрѣдоха, запяли;
Момцитѣ, въ прѣмяни —
засвириха съ кавали.

*

Бѣ дивна, звѣздна нощь, —
сияйно бе небето:
сребристи маргаритки,
трептяха въ висинитѣ! —
на мрака — въ дълбинитѣ.

Прохладенъ, тихъ вѣтрецъ, —
неспиренъ, милъ бѣглецъ, —
навѣваше мириси,
отъ рози и нарциси.

*

На една седѣнка,
отидохъ, за разтуха.
Но мжка непобедна,
затжпи ми слуха . . .

Между нази бѣха,
някой, друга баби, —
дребътъ тѣ предѣха.
Една измежду тѣхъ,
на другитѣ прошепна:
— Ма, взе да ме е страхъ!
Я вижте гражданчéто,
какъ мръщи си лицето! . . .
И всички ме споглеха,
съсъ трепетъ и уплаха.
И добави тя:
— На едно отъ тѣхъ,
умътъ му изфиряса,
щомъ майсторъ единъ взе
мярката му, лани,
за Гергюви механи.
при майсторитѣ, днесъ,
и него азъ видѣхъ!

Като че ли гръмъ,
ги въ мигъ тяхъ порази:
сърцата имъ се свиха,
ржцѣтѣ — омаляха.
— Да го изпѫдимъ, ма!
се обади друга.
— Да иде при кокони! —
съ злъчь добави трета.

Жално ми стана̀, —
извихъ се на страна.
И скръбь сърце обля . . .
Но, съвзехъ се азъ —

веселъ и засмянъ,
заприказвахъ съ тѣхъ.
Да ги успокоя,
тъй, скоричко успѣхъ!

*

Тукъ-тамѣ, петли,
невремѣнно запѣха.
– Ще се развали
врѣмéто! — си казаха.

*

Току въ полунощь,
облакъ, надъ селото,
съ непобѣдна мощь —
потъмни небото,

Вѣтрецъ по-прохладенъ,
изпърво салъ повѣя.
Послѣдва вихъръ прашенъ
и буря зла завѣя, —
разклати дървесата,
оголи вси имъ клони,
и плодове, листата —
несвидно, тя орони! . . .

Въвъ непрогледенъ мракъ,
потъна въ мигъ земята.
Заръми дъждецъ. —
Разтури се кладнята. — [1])
На пжть за въ домоветѣ,
обхвали си ржцѣтѣ, —
се движеха, отъ страхъ,
втренчйли погледъ плахъ.

[1]) седѣнката

Някой промълви:
— Придържай се насамъ!
гераня[1]) е на тамъ.
А друга добави:
— Сноши, тамъ, Костанда,
я таласъмъ нападна.
и страшенъ билъ е той! —
съсъ щръкнали коси,
съ облещени очи,
уста му — изкривена,
лице му — озверено,
въвъ бръчки — потъмнено, —
да й сжща сатана,
му липсвали рога.

*

Въвъ близичка кошара, —
запазена отъ буря, —
групичка една,
подклаждаше кладня.

Отидохме и ний.

Бабичка гърбата,
приказка за свата,
смешно заравправя.
И гърмовенъ смѣхъ,
процѣпи тишината.

*

Отмина на далеко,
престанà дъждътъ.
Завея вѣтрецъ лѣко
Зашуми лѣсътъ.

---

[1]) кладенецъ

И пѣсенчица дивна,
тихо закънтѣ, —
то сѣкашъ съ арфа, нимфа,
пламѣнно запѣ!

*

Отъ далеченъ край,
пѫтникъ, средня пора, —
бѣ мокъръ цялъ, комай, —
отби се за отмора.

*

Бабичка гърбата,
съ окапали зѫбѝ,
сви въ пола си хурка
и заговорѝ:
— Гергя, младъ овчаря,
снощи, край бунаря, *)
талъсъмъ нападналъ,
стадо му отвлѣкълъ! . . .

Тръпки, поть студена,
отъ страхъ ги тѣхъ побѝ, —
какъ ще си отидатъ.
замислиха дори . . .

Гостътъ се засмя,
закиска се съсъ гласъ:
— Измама е съсъ васъ! —
рече имъ, съ тѫга.

Загледаха го всички,
съ недоумѣние.
А бабата замисли,
че не съ умътъ си е . . .

*) Кладенеца.

Но вгледалъ се въ очи й,
всичко той разбра,
и себѣ си казà:
— Е свойство на глупеца,
да се подиграва,
но — нуждно, на мѫдреца,
да му прѣмълчава, —
Изгледа я тогазъ.
И кротко, съ нѣженъ гласъ,
плавно продължи:
— Вий вѣрвате въ лѫжи! . . .
Слушайте сега,
случка въ насъ една:
Благой Ивановъ Гого,
чапкънинъ ощъ отъ малъкъ,
вмѣсто на школото, —
скиталъ низъ селото,
цѣлъ денъ до вечеря.
А дома щомъ се върне,
тихо си прошепне:
„Татка, ако нѣма,
нѣмамъ страхъ отъ мама.“ —
Дрипавъ и издрасканъ,
отъ шубракъ и отъ тръне.
съ калъ и кръвъ изцапанъ —
той въ кѫщи се промъкне,
че плаче — се прѣстори.

Милъ бѣ той не майка,
и тя го въ мигъ прѣгърне,
измие и цѣлуне.

Тъй, доклѣ се свърши
учебната година.
И въ цѣли три години,
не бѣ се научилъ,
поне да се подпише.
Но страстно усвоилъ,
да пий, тютюнъ да пуши . . .
А отъ татка — жаленъ,
той, ходи въ горитѣ,
да пасе овцитѣ . . .

— Защо му бѣ школото? —
каза си бащата,
щомъ взе той отъ селото,
първа му заплата:
—Ученъ щѣлъ да стене!
Що ли прикопсия?
Ето, даскалъ Стаменъ,
мрѣ въ сиромашия . . .
Пъкъ въ една година,
хе! — спечели той,
петнадесетъ алтъна!
О, сладки сине мой!
слѣдъ три години още,
туй, що искамъ — дòще! —
Исусовия гробъ,
да видя, смогва Богъ.
И върнатъ, между . . . тия.
ще бжда АЗЪ хаджия!

И пакъ, овчарче, той,
услови синътъ свой . . .

Свикналъ съсъ горитѣ
Гого тамъ и спѣше.
Събралъ се съсъ другари,
нечестни зли овчари,
чуждо да ограбва,
скоро научава . . .

И тръгналъ изъ горитѣ,
отъ всички ни прѣзрянъ, —
уби си младинитѣ,
обърна се на звяръ . . .

И гладенъ, да не ходи —
стана жестока шайка, —
чернило, средъ несгоди,
за старата си майка . . .

Минаха се, скоро,
четири, петь години,
отъ когато Гого
страшилище стана,
за всичкитѣ села.
въвъ нашата страна. —
Вечерь ли настане,
друмища обсажда,
и вси дошли керване —
насилва и ограбва.

Но потера тръгна,
и Гого тя хвана.
Отнесенъ въ общината,
съсъ удари въ главата.
вмѣсто да поумнѣе,
той щѣ да подлудѣе! . . .

Намесихъ се тогазъ
И ударитѣ спрѣхъ,·

Откаранъ въ градътъ,
осѫди го сѫдътъ,
Четири салъ години
затворъ, въвъ окови.
Излежа ги той,
и върна се въ село.

Но домашни, вси,
още въ първи дни –
обсипаха го съ хули,
укоръ и псувни. —
Прѣмълча си Гого,
зеръ, виновенъ бѣ! . . .

Недѣлня сутринь бѣ,
когато си дойде,
Понделникъ сутриньта,
раздвижи се изъ двора,
прѣчисти въ мигъ, обора.
И стегна той колата,
намаза колелата,
па впрегна въвъ хомотя,
биволи бѣлонози,
И тръгна да прѣвози,
торйще по нивята.
— Е, тръгна вечъ по пѫтя! —
си казахме съ утѣха.

Ала зле наскърбенъ,
отритнатъ пакъ о ъ вси. —
вървялъ е той прѣгърбенъ,

обзетъ отъ замисли,
Сатанински — зли . . .

Убитъ отъ мжка, срамъ
и въвъ отчаянъ халъ,
си е прошептялъ:
— Да стоя, не мога,
повѐче тука азъ! . .
Въ гората ще остана
Да видятъ тѣ тогазъ!

И свилъ пестникъ съ закана
но пакъ се замислилъ.
Мжка му било,
но . . . до върхъ дошло:

— Какъвъ животъ съсъ тѣхъ
прѣстжпникъ — сиромахъ?!
Даималъ би пари,
ще кланятъ менъ глави! . . .
Чорбаджи Иванъ,
ограби цѣло село, –
не въ тъмно —по видѣло! —
но сждъ, не е виделъ,
а никога — затвора. . . .
Охраненъ, затлъстѣлъ,
пълчи се изъ двора,
властно, възгордянъ . . .

И, измислилъ той:
близо до рѣката,
край село що тече,
поясъ и абата
си, да съблече.

И щомъ на водопой,
съ добитъкътъ тамъ минатъ, –
дошлитѣ, ще замислятъ:
„Удавѝлъ се ѐ.
Слѣдъ четирсеть дни,—
талъсъмъ ще е.

И сторилъ, той, това,
още прѣзъ ноцьта
Рано сутриньта,
гръмна въвъ селото:
— Удавѝлъ се Гого! —

Ужасъ и уплаха,
всички ни обзе:
—Ще ни съсипе той! . .
Проклета бѣше шайка.
Проклета ще му е,
отъ Бога и душата,
и тежко . . тежко ни! —
казахме си ний.

Отчаяние,
всички бѣ обхвало.
И, едва смръкнало –
всички въвъ кѫщята.
И сѣнка ли се мѣрне,
е талъсъмъ — се смѣтне.
А сявга е било,
сѣнка на дърво, —
отъ вѣтъръ кимнато.
Илъ — биволъ, изъ обора
излязълъ посредъ двора.

Нявга пискливъ гласъ,
екне ли въ сайвана,
всички въ този часъ,
се свивахме въ юргана . . .
А съ такъвзи гласъ,
успѣвалъ Гого, въ насъ,
да всѣе глупавъ страхъ,
та лесно да ограби,
овцѝ ни, изъ кошари.

Късно, въ нощь една,
отъ селò, мома,
отишла за вода,
на селското геранче.
Между храсталака,
Гого билъ прикритъ
И щомъ менци си тя,
напълнила съ вода, —
изкочилъ съ звѣрски ликъ
и зграбчилъ я въвъ мигъ.
Но юначина, тя,
го хваща за якà
поваля на земята,
заудря по главата,
и стега му гърлото,
съсъ своето герданче.

Надала послѣ викъ.

Съселенитѣ — чули,
сж скоро надошли,
съсъ дрянови тояги,
сь запален . факли.

Но щомъ отишли тамъ,
изплашили се вси:
— Талъсъмъ е, бѣгай! —
неи, тѣ, рекли
И тя е приближнѣла,
но скоро се съвзела:
— Но азъ го одушихъ!

Пристжпяйки съсъ страхъ,
вървяли съ погледъ плахъ,
съсъ вдигнати тояги,
и въ мигъ единъ, тѣ сж ги,
стоварили врѣхъ Гога.
И мъртъвъ вечъ почти,
него сж отвели,
прѣдъ кметови очи.

Когато цѣло село,
било се насъбрало,
Гого се свѣстилъ.
И съ погледъ тъменъ, плахъ —
огледалъ себе си. —
Сърце му се присвило,
лицето — потъмнило.

Тъкмо що отидохъ
и майка му дойде,
задавено, сълзи,
горчиви зарони. —
Тжжно я загледа
кмета, дожаля му.
И, припомнилъ си,
думитѣ Христови:

„Грѣшнику — прости“, —
погледна къмъ небето,
обхваналъ си сърцето.
Послѣ, той на вси,
Гога посочи:
— Простенъ е той отъ мене.
Простете го и вий,
защото прѣдъ всевишний,
сме грѣшни всички ний! —

Като гръмъ падна̀,
върху насъ, това.
Келъ Драганъ, дори
смушка нѣколцина
и злъчно промълви:
— Кмета му й ортакъ! —

И раздвижи се
тълпата, разярена:
и проточи се,
отъ злоба — помрачена.

Гого бавно стана,
отиде самъ при кмета,
цѣлуна му ржката,
и, прѣдъ всички ни,
каза майце си:
— Отъ дяволъ се отричамъ! —
Трепна ѝ сърцето,
и въ мигъ го грабна тя,
цѣлуна по челото
и силно зарида —
отъ радость и тжга .

А всички ний, за мигъ,
повѣрвахме почти,
че Гого, отъ тогази,
ще заживѣй съсъ нази,
както Господъ далъ —
всѣки, съ своя халъ.

Както всички хора,
заработи той пакъ, —
чевръсто, безъ умора,
отъ утринна, до мракъ.

И радость и утеха,
бѣ вси почти обзело,
че Гсго вечъ живѣе,
както всички въ село.

Гоговата майка, —
наивничка жена,
въ стъгди, на чемшата,
заразправя тя:
— Шайка, че бѣ станалъ,
други сж виновни:
моитѣ душмани! . . .
Използвали тогава,
дѣтинската му слабость,
почерниха тѣ мене
и неговата младость . . .
Но вижте го сега!
И възгордѣ се тя:
— Единъ — за десеть струва!

И Господъ е добъръ!
Ще видя скоро тѣхъ,
станàли тѣ за смѣхъ,
прѣдъ цѣли Божи свѣтъ.

Гого бѣ на нива,
жънеше пшеница.
Съ него — отборъ моми,
бѣха отъ зорница.
И силеха се тѣ,
него да достигнатъ,
ала напрѣдъ той бѣ,
и всѣ напрѣдъ лѣтеше.
За да го забавятъ
и го подиграятъ,
тѣ смеяха му се, -
че срамъ го е било,
край моми да върви.
Но разбралъ играта —
хвърли имъ шегата:
— Хубави сте моми,
живички икони!
себе ще забравя,
съ вази ако тръгна.
Пъкъ и умни сте,
та оставяте,
да съмъ напрѣдъ, се азъ!
и себе си да кича,
съ красиви и игриви
опашки, като васъ!
И припна, живо, пакъ, —
остави ги назадъ.

Бедниятъ му татко,
вечъ старъ, съсъ почерняло
лице, се загледа,
въ чело̀ му просияло.·
Обфанзтъ цѣлъ отъ радость, —
щасливъ, че е на старость, —
той рече майце му:
— До старйни — робъ,
днесъ ставамъ чорбаджия!
И на Божи гробъ,
ще отидемъ ния!

Но тя съ тжга обори
главата си тогазъ, —
зло, че пакъ ще стори,
бѣ чула въ себе гласъ.

— Какво, не вѣрвашъ ли? —
И въ нейни впи очи:
— Вижъ го, какъ хвърчи!
Двѣтѣ му ржчички,
сѣкашъ двѣ вихрушки!
Здравъ е, юначина, —
не катъ всички хора,
за една година,
спечели, безъ умора,
тридесеть алтъна!
Слѣдъ година още,
туй що искамъ — дòще!

Занизаха се днитѣ,
като броеници.

Обикнатъ отъ момитѣ,
сърце му затуптѣ,
кротко и умилно,
както у дѣте.
И Гого заживѣ,
като цъвтяща роза,
срѣдъ бисерна роса.

Ала зависници,
съсъ езици зли,
война му обявиха.
отъ хора — отдѣлиха :
— Змията въ своя пазва,
прибирате пакъ вий!
змията пипилянка! —
бѣ викътъ имъ озлобенъ.

И посърна Гого,
наново почерня,
и въвъ мраченъ споменъ,
душата му замря . . .

Съсѣдъ, на срѣща тѣхъ,
заслѣдихъ го азъ, —
обфанатъ цялъ отъ жалъ,
потъналъ въвъ печалъ.

Въ безвѣздна нощь една,
той буденъ осъмна,
въвъ двора, — пакъ пропжденъ,
отъ злобата — прояденъ, —
унесенъ въ мисъль зла . ,

— Въ гората ли, вий, пакъ,
менъ тласкате, хашлакъ!? . . .
Добрѣ! — отъ васъ прѣзрянъ,
тежкò, тежкò и вамъ!

. . . Но какъ ли този пѫть? —
Не стига ми умътъ! . .

Рано сутриньта,
чорбаджи Иванъ,
край Гоговитѣ двори,
кѫща си застрòи, —
основи запострои.

На Гоговата майка,
изтръпна пакъ сърдцето,
и се закахъри:
— Ще грабнатъ тѣ дѣтето! . . .

И отиде тя,
при майсторина старъ. —
Съ разплакани очи,
него тя моли:
— Чадото ми мило,
не отмѣряй, моля!
Отъ менъ ще имашъ ти,
скѫпъ даръ и пари.
А майсторинътъ прихна
и съ гласъ се той засмя:
— Лѫжатъ ви, бе хора!
Лѫжатъ ви хайдути, —
да бѣгате, кога ги
видите въ обора , ,

Зидътъ н е стмяга
човѣшка заздравява,
а — ржката стара,
опитна, корава! —

Не хванàла вѣра,
въ дома тя се върна.

Гого бѣ изъ двора, —
спрѣлъ се за отмора.
Майчина си жалъ,
бѣ вечъ той разбралъ.

Главата си навела,
очитѣ — просълзила,
продума нему тя,
съ помрачена душа:
— Прѣдпази се днесъ,
Проклетници сж тѣзъ!
И майстори посочи.

Гого се прѣстори
че лошо му стàна,
и сви се той, прѣгърби,
и въ боклукъ седнà.
И бавно проговори:
— Но азъ. . . вечъ минахъ азъ,
прѣди полвина часъ. . .

— Синко! — изпищѣ тя
и Гога прѣгърнà,
завайка се, замая, —
черна, почерня. . .

И едва успя,
до одъръ да отиде;
тръшна се, заплака —
гласно зарида.

Трепна му душата.
Отиде подъ сайванта:
— Слѣдъ четиресеть дни! —
побѣдно промълви,
и се замисли:
— Да, — нуждна е сега,
пакъ старата севда. . .
Другаритѣ — да знаятъ,
на гробътъ ми да дойдатъ,
мене да изровятъ.

И влѣзе въ новий дамъ *)
Своята секира,
той наостри тамъ.
И пи пакъ отъ чихира,
доръ заспа пиянъ

Майка му, загледа
го въ хлътнали очи,
и, да спи — остави,
оброняйки сълзи.

И свита задъ кюмбета —
заплака, зарида:
— Да умратъ, катъ псета! —
зидари прокълна.

И, клета, — пакъ се тръшна,
и гласно зарида. . .

*) Яхъръ.

Дойде неусетно,
прокобвания день.

И като гръмната,
отъ гръмъ, остана тя.
И отиде въ църква,
Богу да се моли,
Гога да измоли.
Но щомъ се въ кѫщи върна,
въ ужасъ тя изтръпна, —
приближднелъ бѣ Гого, —
и него тя прѣгърна
— Безмилостенъ и Богъ е! . . .
отчаяно извика.
Въ душа ѝ бликна злоба,
тя прѣзрѣ и Бога . . .

Четиридесеть дни,
бѣ Гого преживѣлъ,
въвъ пиянство салъ
и цѣлъ бѣ пожълтѣлъ,
катъ мъртвецъ погрознялъ.
И глътналъ той на вълча
ябълка коритѣ, —
замаянъ, — падналъ той,
наистина примрялъ.

И писнаха въ дома му.
Писна и селото.
Домашни го оплакватъ.
Съселяни — изплакватъ
себе, своя халъ, —

че таласъмъ проклетъ,
щелъ е той да стане,
и селото ни,
ще опропасти . . ,

На мръкване почти,
къмъ гробищата, Гога,
отнесоха, съсъ попа.
Но нѣколко старейши,
слѣдъ него салъ вървѣха
и майстори кълнеха . .

Отидохъ азъ на тамъ.
Но замисленъ бавно, —
изостанахъ самъ,
за да си помисля,
дали да издамъ,
пъклений му планъ.
— Проклето е куче, —
прошепнахъ си азъ:
— Не ще ме пожали,
срѣдъ день ще запали
всичко ми имане —
веднага щомъ той стане . . .

И рѣшихъ да скрия —
Гога . . . да укрия !

И тръгнахъ азъ прѣгърбенъ,
отъ мжка и наскжрбенъ.
На Бога, че се моля,
прѣсторихъ, по неволя . . .

Слѣдъ като въвъ гроба,
спуснаха вечъ Гога,
и всѣки. връхъ ковчега
хвърли шепа пръсь
въ ковчега чу се тръсъ.

Настана суматоха, —
избѣгаха, катъ стадо,
подгонено отъ вълкъ . . .

Единъ останахъ азъ,
но въ полузахласъ, —
се върнахъ въвъ селѝто,
съсъ болка на сърцето . . .

Завайкаха се въ село,
че гоговото тѣло,
станало вампиръ.
Тогази нестърпяхъ
и нѣколцина спряхъ
и разправихъ всичко,
що чулъ отъ него бѣхъ, —
за да му повѣрватъ,
че станалъ таласъмъ.
Но никой неповѣрва! —
че може лудъ да съмъ, —
казàха ми дори . . . .

Бѣ нощни мракъ настаналъ.

Азъ тръгнахъ къмто гроба,
за да видя самъ,
що стана тамъ съсъ Гога.

Едва що наближихъ,
глъчка тамъ дочухъ.

Спрехъ се и се скрихъ.

— Нощьта е наша сила! —
дочухъ азъ гласъ единъ.
— И нашата закрила! —
допълни другъ зълъ синъ . . .
И съ стѫпки бързи — въ мрака,
потѫна, тази шайка . . .

Отидохъ си въ домà,
съ размѫтена глава . . .

Току що бѣхъ заспалъ,
и писъкъ бѣ насталъ,
Събудихъ се, облѣкохъ,
и въ трепетъ — вънъ излѣзохъ.

Въ четиритѣ страни —
бѣ пламъци и дѫмъ! . . .

— Боже! насъ. смили! —
бѣ викъ отъ вси страни.

Въвъ дворъ голямъ единъ,
случайно, зърнахъ Гога, —
върху пшенични снопи,
стоеше той, саминъ, —
въвъ поза на демонъ,
кискащъ се съсъ злоба,
слѣдъ сѣки екналъ стонъ
и молба къмъ Бога.

Прикритъ отъ тъмнината,
промъкнахъ се азъ тамъ,
отъ мѫка — въ потъ облянъ. —

Ужасътъ въ селòто,
повече зарастѣ.
Отъ пожаръ, небето,
пламнàло, сѣкашъ бѣ . .

Отъ писъци и свада,
и кучешкия лай,
отворилъ се е ада,
помислилъ би, комай . . .

И ритнахъ камарата,
Тя срути се въ страни. —
Стремглаво падна Гого,
прѣдъ нозѣтѣ ми.
Сграбчихъ го за гуша
и запитахъ, съ ядъ:
— Кой си ти, що диришъ,
спокоенъ, въ този адъ!?

Изплашенъ, приблѣднѣлъ, —
коленичи той;
и разплака се,
подобно дѣте.

Писъкътъ въ селото,
наново зарастѣ,
и злоба въвъ сърцето
ми, буйно закипѣ.

И вързахъ му ржцѣтѣ, —
откарахъ въ общината.
Но тя бѣ опустяла!
Взехъ тогазъ тржбата,
засвирихъ азъ тревога,
и, слѣдъ малко врѣме,
кмета самъ дойдѐ.
— Ето ти злостора! —
извикахъ грубо азъ:
— Тръшни го въ затвора! —
добавихъ съ страшенъ гласъ.

Кмета втренчи въ него,
погледъ строгъ но плахъ:
— Гого е! — извика
и отскочи съ страхъ:
— Таласъмъ е, Петре!
— Лжжа е, бае кмете, —
отвърнахъ, съ болка азъ:
— Той пакъ, е тръгнал ъ пакъ,
съсъ лукàваго . . .
Арестувай го! —
Кмета се смути,
но се подчини.

И разправихъ кмету,
всичко що отъ Гога,
чулъ бѣхъ азъ до гроба.
Като звѣръ раненъ,
Гого изрева,
и напсува менъ,
на майка и сестра.

Влѣзохъ въвъ затвора
и набихъ го тамъ.
И тогава, самъ —
кмета, хвана вѣра,
че съсъ акъла съмъ, —
не е той талъсъмъ.

И тъй, оставихъ Гога —
овладанъ цѣлъ отъ злоба, —
законътъ да накаже:
въжето да омаже. . .

Слѣдъ неговата смърть,
селото ни миряса.
И всички вечъ разбраха,
че всичкитѣ злини,
сж дѣло на проклети
и диви хаймани.

*

Пжтникътъ завърши,
челото си избърши,
продума пакъ и рече:
— Надѣвамъ се и вие,
ще разумейте вече,
че нѣма талъсъми,
нѣма и вампири! —

Всички се споглеха,
съ възрадвани очи.
Талъсъмъ, че нѣма,
повѣрваха почти.

Пѫтникътъ, възрадванъ
отъ видимий успѣхъ —
стана, прѣобладанъ
отъ любовь къмъ тѣхъ.

Запуши съсъ лулата,
и стегна се той пакъ;
нарамилъ си абата —
потъна въ нощний мракъ.

*

Облацитѣ черни,
като черни врани,
що обвили бѣха
небето, съ черъ вуалъ —
пропукнаха тукъ-тамъ,
и скоро, раздробени —
се овлѣкоха на тамъ —
задъ върховетѣ остри,
на спящия балканъ.

И блѣсна пакъ небето! —
бѣ, сѣкашъ черъ таванъ,
слепенъ съ балканъ, съ полето, —
съ алмази обкованъ!

Проблѣсна и луната, —
осребри планината,
и сложи нѣжни лѫчи,
въ младежкитѣ лица,
сияйни, като съ пурпуръ
обрѫсена зора.

*

Момцитѣ, съ кавали,
момѝ — съ чаровенъ гласъ,
запѣха кръшни пѣсни,
блаженъ настжпи часъ!

Избликa и изъ менъ,
изворътъ свещенъ.
И екна меденъ звонъ,
въ планинский, здраченъ склонъ.

И пѣхме, доръ умора,
гърлата ни прѣви,
и огънче, въ догсра —
започна да мъжди.

*

Срѣдъ тишината гробна,
въ мигъ що настжпи, —
заплѣскаха крилѣ —
петелъ единъ запѣ.
Запѣха скоро други.
Селòто — се пробуди.

*

Бѣ на разсъмване.
Разпалени младежи,
не фана ги тѣхъ сънъ,
отъ радостьта обзети, —
че нѣма талъсъмъ.

Ще се печата, отъ сжщия авторъ: „Къмъ изгревъ“ — сбирка стихове и разкази за дѣца и юноши.

Книгата е складирана въ книжарницата на Цв. Н. Чолаковъ, бул. „Дондуковъ“ 48. София.

Цена 7 л.

Книгата е дигитализирана от Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ), scas.bg и е предоставена от личната колекция на Росен Петков. Дигитализацията е в рамките на проект „Илюстрациите на Българския литературен модернизъм“- дигитализиране и изследване на редки издания - корици, оформление и илюстрации, издаване на каталог и изложба“

ПРОЕКТЪТ Е РЕАЛИЗИРАН С ФИНАНСОВАТА ПОДКРЕПА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА КУЛТУРАТА

Печ. на Гр. Ив. Гавазовъ — София.